

HOORZITTING OVER BURGERPARTICIPATIE

Filip De Rynck
UGent

Donderdag 6 juli 2017

Ter situering

- Mede – oprichter en ex – voorzitter van De Wakkere Burger
- Als begeleider vanuit opbouwwerk en vormingswerk lang actief in vele projecten
- Als academicus sterk betrokken op het lokale niveau, in onderzoek, advies en coaching
- Voorzitter van de commissie Keulen: ‘Burgerparticipatie in Vlaamse Steden’ (2009-2010), hoorzittingen in het parlement en langdurige trajecten nadien in de steden (ism Kenniscentrum Vlaamse Steden)
- Nu: onder andere voorzitter van de Dialoogkamer voor het burgerbudget in Gent

Burgerparticipatie in Vlaamse Steden

Naareenloperendparticipatiebeleid

Met medewerking van de Vlaamse Steden

Samen met de Vlaamse Gemeenschap

Wim De Poorter
Vlaamse Gemeenschap

Reflecties over de hoorzitting

- Type hoorzitting uit de jaren 1990:
 - de representatieve democratie aan zet
 - discussie over instrumenten (toen onder andere volksraadpleging, andermaal dus)
 - nu met burgerpanels, de nieuwste loot

Maar we zijn ruim 20 jaar verder

Representatie in verval

- De teksten ademen een geloof in geloof in de democratie;
 - dat klopt zeker voor de waarden van de liberale democratie
 - maar wel met een sterke onderschatting van het tanende vertrouwen in politieke partijen als dragers van de representatieve democratie
- Politieke partijen:
 - zijn zelf steeds minder representatief
 - het vertrouwen in partijen is omgekeerd evenredig met de dominante positie van politieke partijen in de representatieve democratie en in het staatsapparaat
 - de lokale politieke partijen: uitgehold en gemarginaliseerd
 - actieve leden van partijen wel ook actief in participatieve democratie

De maatschappelijke context als bedding voor participatie is grondig aan het veranderen

Bram Wauters (red.)

Carl Deess, Pieter Nieme, Nicolas Van de Vuerste, Ronald Meuwert, Polien Dierckx,
Willem Rombout, Silas Pittbors, Benjamin de Wit, Tom Schamp, Nicolas Boudens, An Frederikx

WIE IS NOG VAN DE PARTIJ?

Crisis en toekomst van partijleden in Vlaanderen

Kijken naar participatie

In de voorstellen van decreet:

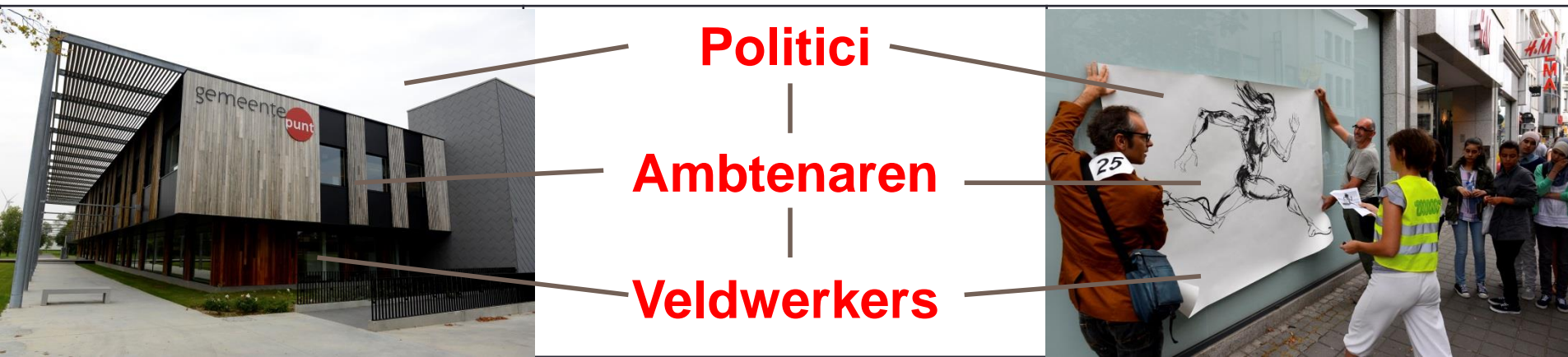
- Sterk instrumenteel
- Objectgebonden (één proces; één thema of vraag)
- Uitzonderlijk: slechts beperkt inzetbaar

Versus

- Autonome burgers: eigen initiatief, laten zich niet dicteren of stroomlijnen
- Breedbeeld op participatie, bvb in steden (zie Kortrijk)
- Stadsbreed en organisatiebreed: veelheid van vormen, platformen, niveaus,... geven vorm aan de tussenruimte tussen politici / bestuur en burgers

Inleiding	p. 5	Deelgemeenten	p. 49
Partners	p. 6	Aalbeke	
Detectie en participatie	p. 9	Bellegem	
Gebiedswerking		Bissegem	
Kortrijk Spreekt		Heule	
Kortrijk Spreekt op toer		Heule Watermolen + Kortrijk Noord	
Studenten		Kooigem	
1777		Marke	
Ombudsman		Rollegem	
Gemeenteraad		Sente	
VolksBBQ's		Buurten in Kortrijk	
Grote Stadsprojecten	p. 27	Iedereen Spreekt	p. 65
Verlaging van de Leieboorden		Kinderen en jongeren	
Campus Kortrijk Weide		Senioren	
Overleie		Mensen in armoede	
Stationsproject		Klimaatstad	p. 72
Volksrestaurant en extra kinderopvang		Kortrijk Fietst	p. 74
Halenplein		@llemaal Digitaal	p. 76
Grote Markt		Steenwegenactieplan	p. 78
Omgevingsaanleg van het Muziekcentrum		Kortrijk Spreekt en Doet Mee - burgerinitiatieven	p. 82
Houtmarkt		Graad van participatie	p. 84
		Nabeschouwing	p. 86
		Ten Slotte	p. 90

Een drieluik?

1. Beter verkiezingen (zie ook Huyse, 2017)
2. Herwaarderen van parlement
3. Inzetten op burgerparticipatie

Voorstellen gaan alleen over 3 en dan nog alleen over instrumenten

Kernvraag is: de koppeling tussen een vernieuwde representatieve democratie en de steeds meer autonome participatieve democratie. Kernvraagstuk: de rol van partijen in die koppeling

Regelgeving en participatie

- Zie regelgeving eertijds rond adviesraden: dodelijk voor de dynamiek, nu gelukkig meer open gelaten (met nog enkele uitzonderingen)
- Alle boeiende initiatieven zijn zonder regelgeving tot stand gekomen, zijn maatwerk en durven proberen
- Regelgeving beperkt, snoert in, maakt formats, uniformiseert, juridiseert

En dus weer volksraadplegingen

- Mode in de jaren 1990, sindsdien sterk bekoeld enthousiasme
- Theoretisch en potentieel interessant omwille van het bereik, de dynamiek en het publieke debat
- In de feiten en in deze partijpolitieke wereld: altijd een onderdeel van de partijpolitieke strijd
- Rationeel: focus op de vraagstelling. Feitelijk en emotioneel: voor of tegen partijen/mensen/coalities,...